

Wychodzi we wtorek, awanturę i sobotę. Co sobotę dolazony jest arkusz Rozmaitości, plama ko politykowi i sabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem Rozmaitości na kwartał, dla odbiera jących w samym Lwowie 3 ar. 48 kr., na pocztą w lwowskim 3 ar. 48 kr., na wszelkich innych pocztach 3 ar. 56 kr., mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 ar. 96 kr. za kwartałna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowa prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmoni) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następny raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za wielkość liter płać się wedle tego, ile na swyżajny druk obrażowane miejsce najm. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 131.

6. listopada 1845.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Dary dla galicyjskiego Zakładu dla ciemnych na oczy. — Składki dla włościan galicyjskich przez powódź zniszczonych.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Blizkie zniesienie ruchomej skali cłowej od zboża. — Odezwa anglikańskiego kapłana Wolffa do Żydów w Europie, z powodu teraźniejszego ruchu kościelnego. — Żółta febra na wyspie Malcie.

Francyja: Potyczki w Algierji. — Przyjęcie marszałka Bugeaud w Afryce i mowa jego do ludu. — Stanowisko Soult'a w ministerjum. — Emigranci z państwa papieżkiego.

Niemce: Czynności zgromadzonych Stanów Królestwa Saskiego.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Ołomuńca.

Dodatek nadzwyczajny: Doniesienie księgarskie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Na fundusz *Zakładu dla ciemnych na oczy*, we Lwowie powstać mającego, złożono znowu następujące dary:

Karol Hausner, c. k. uprzywilejowany hurtownik brodzki . . . . . 100 zr.

Frańciszek Antoni Wolf, c. k. uprzyw. hurtownik brodzki . . . . . 50 „

Jan Sale, kupiec brodzki . . . . . 10 „

Krause, c. ross. konsul w Brodach, 5 rub. śr.

Prezydyjum c. k. Rządu krajowego dopełnia miłej powinności, podając te szlachetne dary z wynurzeniem najżywszego podziękowania do publicznej wiadomości.

Od Prezydyjum C. K. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 23. Października 1845.

Trzydziesty dziewiąty spis darów

dla dotkniętych powodzią mieszkańców galicyjskich.

U c. k. Urzędu obwodowego brzeżańskiego złożyli:

Dochód z danej w Brzeżanach zabawy muzycznej	147 —
Urzednicy obwodowi i kasowi	33 13
„ Administracyi powiatowej	18 30
Profesorowie gimnazyalni	16 —
Oddziały straży finansowej: brzeżański, rohatyński, przemyslański, podhajecki, bolszowiecki i zawałowski	47 22
Witwicki Jan, właściciel Korzelic	10 —
Chądziński Walenty, właściciel Helenkowa	10 —
Onyszkiewicz Fortunat, właściciel Borysowa	10 —
Zwolski Maurycy i Julijan, właściciele Bryniec zagórnych	10 —
Hrabia Wodzicki, właściciel Hołhocza	6 —
„ Rusocki, „ Lipicy dolnej	5 —
Hrabina Łosiowa Róża, właścicielka Wybranówki	5 —
Błońska Katarzyna, właścicielka Glinnej	5 —
Głowacki Edmund, właściciel Kalnego	5 —
Hohendorf Julijan, „ Byszowa	5 —
Malczyński, dzierzawca Dryszczowa	5 —
Jaruntowska, właścicielka Zatanowa	10 —
Skrzyński Ludwik, właściciel Świrza	10 —
Władowa Tekla, właścicielka Mużyłowa	5 —
Zaluzny, dzierzawca Białokiernicy	5 —
Dąbrowska, właścicielka Mądzielówki	5 —
Padlewski, właściciel Czerczego	10 —
Szeptycka Róża, właścicielka Dziewiętnik	10 —
Hrabina Brzostowska Konstancyja, właścicielka Stratyna	3 —
Sahajdowski, dzierzawca Potutor	2 —
Lux, „ Dunajowa	2 —
Tworowski, „ Nowosiółki	2 —
Gasiewska Helena, właścicielka Błotni	1 —

Rosowski Stan. właściciel Hnilcza . . .	1 —
Hohendorff, „ Byszowa . . .	1 —
Składka z obwodu Państwa bóbreckiego	50 —
Neronowicz, dzierzawca Czyżyc . . .	2 —
Urzednicy magistratu brzeżańskiego i mieszkańcy chrześcijanie	5 —
Hochowa Jorkasz, z Brzeżan	5 —
Zmiukowski, aptekarz z Brzeżan . . .	2 —
Eisenberg, chirurg miejski brzeżański	4 20
Przełożony gminy żydowskiej brzeżański.	5 —
Chaim Hersz Pohl z Brzeżan	5 —
Hersz Selzer „ „	5 —
Mojżesz Hilberger „ „	5 —
Abraham Unger „ „	5 —
M. Rappaport „ „ 2 rubl. śr.	
Lejba Nathansohn „ „ 2 „ „	
Salomon Nathansohn „ „	3 —
Izaak Schaffel „ „	2 —

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu dnia 25. października. Dziennik *Globe* utrzymuje, że wie z dobrego źródła, iż na przyszłym posiedzeniu parlamentu zaproponuje Sir Robert Peel zniesienie teraźniejszej ruchomej skali ceł zbożowych, i zamiast téjże, zaproponuje małe stałe cło, które na przyszłość od wszelkiego zagranicznego zboża przy wprowadzaniu pobieranem będzie. Dziennik ten mniema zresztą, że tego kroku Sir Robertowi Peel za zasługę poczytywać nie można; jeżeli go bowiem czyni, ulega tylko konieczności, gdyż widzi, że utrzymanie teraźniejszych ceł zbożowych i jego ostanie się w gabinecie dłużej ze sobą pogodzić się nie dadzą.

Dr. Józef Wolff, teraźniejszy anglikański kapłan w Mechlinie (w Belgii), wydał do Żydów w Anglii, Niemczech, Francyi, we Włoszech, w Polsce i Rossyi odezwę, w której ze względu na papięzki ruch w Anglii, i na racjonalny ruch w chrześcijańskich kościołach niemieckich, nadmieniając z przyganą także o zgromadzeniu rabinów w Frankforcie, wzywa ich, aby się gromadzili około proroków starego testamentu, i przez nich prowadzeni, przybyli do ukrzyżowanego Chrystusa; »gdyż«, tak się odzywa na końcu: »Wielkie sądy przyjdą niezadługo na całą Europę. Nie ściągajcie na siebie przewiny świata, lecz starajcie się o to, moi przyjaciele! Abyście, gdy On przyjdzie — a On nie będzie zwlekał swego przyjścia, — stali tutaj jako przez Pana wybawiony i poświęcony naród.«

Z Malty dowiadujemy się, że na pokładzie kupieckiego okrętu, który tam przybył, żółta febra powstała, i że jeden, z pasażerów na tę chorobę umarł. Gdy do Neapolu doszła o tém wiadomość, nakazał radca stanu, aby niezwłocznie wykonano ustawy kwarentanny. Między 62. pułkiem, który w Malcie stoi załogą, grasuje febra, która podług twierdzenia wielu osób, ma być żółtą gorączką. Z tego powodu panowała między tamtejszą ludnością wielka obawa.

Francya.

Z Paryża dnia 25. października. Obie połączone kolumny jenerałów Lamoriciere i Cavaignac przybyły dnia 10. października do Dżemma Gazaut. Tam miano się zaopatrzyć w żywność i przygotować do dalszych kroków. W dziennikach rządowych ogłoszono dziś następującą telegraficzną depezę z Perpignan pod dn. 23. października: »Komenderujący jenerał 21. dywizyi do marszałka, ministra wojny. Okręt *Labrador*, po wylądowaniu wojska, które miał na pokładzie, odpłynął dnia 21. z Oranu, a dziś wieczór zawinął do Port-Vendres. Dnia 12., 13., 14. i 15. stoczył jenerał Lamoriciere bardzo żywe potyczki. Abd-el-Kader we 2000 konnicy był przy nich widzem. Dnia 13. gdy postrzegł, że szturmem zdobyto wawoz, zaczął uciekać. Buntownicy przyparciu do morza, poddali się na łaskę lub niełaskę. Pułkownik Gery odniósł piękne sukcesy przeciw Kabilom w okolicy Maskary. Jenerał Bourjoly i pułkownik Saint-Arnaud połączyli się i czekali na posiłki dla rozpoczęcia operacyi....« (Tu przerwała noc depezę.)

Marszałek Bugeaud doznał za swym powrotem do Algieru takiego przyjęcia, iż takowe poniekąd wynagrodziło mu to systematyczne prześladowanie, na które powiększej części ze strony paryzkich dzienników był wystawiony. Skoro dnia 15go o pół do trzeciej po południu usłyszano trzy armatnie wystrzały z baterij portowych, które zapowiedziały przybycie marszałka na pokładzie parowej fregaty *Panama*, zaraz wszyscy tamtejsi mieszkańcy pośpieszyli do portu dla powitania go. Na wszystkich twarzach malowała się radość i nadzieja. Zaraz po wylądowaniu udał się marszałek pieszo i w towarzystwie całego tłumu ludu do swego pomieszkania. Ulice i publiczne place, tarasy i balkony domów były przepełnione widzami, cały Algier wyległ na jego powitanie. Powszeczne uczucie, radosny udział nigdy się żywiej nie pojawiły. W wielkiej sali rządowego

pałacu miał marszałek do zgromadzonego ludu następującą mowę, która szczególniejszej nabiera wagi przez te stosunki, w jakich się mowca przez zbieg różnych okoliczności znajdował: »Mości Panowie! Nie spodziewałem się, że tak prędko do was powrócę; sądziłem nawet, że wcale nie powrócę. Ale ponieważ zaszło niebezpieczeństwo, które kolonii groziło, więc jako żołnierz miałem sobie za powinność pośpieszyć do Was. Uczyniłem to, nawet nieczekając na rozkazy od rządu, gdyż jako gubernator nie złożyłem mego urzędu, nie byłem złożony z méj posady. Tym razem nie powiedzą, żeśmy wojny szukali; ona sama nas uprzedziła. Ten wypadek potwierdził w sposób bardzo nieszczęsny to, com ja przewidział i w innym czasie wyrzekł. Ponieważ w ówczas powiedziałem, że wojna jest i jeszcze długo będzie głównym przedmiotem w Algierze, użyto moich słów za broń do ogłoszenia, że ja jestem nieprzyjacielem obywatelskiego życia. A jednak pracowałem istotnie nad obywatelską pomyślnością, gdym prowadził wojnę, bom ugruntował publiczne bezpieczeństwo, bez którego nie masz ani rękodzieł, ani handlu, ani rolnictwa. To bezpieczeństwo jest teraz mocno zaburzone na zachodzie. Dla przywrócenia go, oddał rząd dostateczne zbrojne siły pod moje rozkazy. Jednakże nie należy sądzić, że to tak łatwo i w krótkim czasie da się wykonać, ani też, że my już za kilka dni w państwo marokańskie wkroczymy, jak to niektóre gazety zapowiedziały. Nie, Mości Panowie, w jesieni i w zimie będą nasze wojska wystawione na deszcze i śniegi, będą znosiły wszelkie rodzaje trudów, będą miały do pokonania wielkie przeszkody dla odzyskania znowu tego stanowiska, które przed moim odjazdem było w naszym ręku, abyśmy na wiosnę byli gotowi do przedsięwzięcia tych kroków, jakie się przez wypadki koniecznymi okażą. Zresztą, Mości Panowie, niechaj żadna obawa nie tamuje waszych robot i przedsięwzięć; nie sądzicie, że znowu wrócą te czasy, w którycheśmy się bili prawie przed bramami Algieru. Klęski, któreśmy ponieśli w prowincyi Oranu, nie są wielkiej wagi, gdy na liczbę spojrzymy, tylko niestety są one aż nadto ubolewania godne, gdyż nas pozbawiły walecznych żołnierzy i wielu oficerów, którzy rokowali najpiękniejsze nadzieje; jednakże nie są one takiego rodzaju, iżby aż w to miejsce oddziaływać mogły. Ja nie długo pomiedzy Wami pozostanę, gdyż muszę śpieszyć tam, gdzie niebezpieczeństwo zagraża; ale rozstając się z Wpami, mam to zadowolenie, że Wam zostawiam zdatnych i gorliwych administratorów,

k którzy nad czynném załatwianiem spraw czuwać będą.« Te słowa sprawiły najżywsze wrażenie.

Dziennik *Algérie* mówi: »Słyszymy, że poseł marokański, któremu Cesarz polecił do Francji misyję, miał się udać w drogę dnia 15. października. Należy się obawiać, aby wiadomość o wypadkach w prowincyi Oranu, nie zwlekła téj podróży. Abd-el-Kader zaopatruje się ciągle w amunicyję wojenną z Gibraltaru. Ma on w Tetuan całkiem znanego ajenta, który nadsyłając do niego z Gibraltaru broń i amunicyję na swe ręce odbiera, i dalej posła. A Tetuan jest przecież całkiem marokańskiemu Cesarzowi podległym miastem! Emir ma swoje magazyny broni u plemienia Beni-Snasen; w marokańskim mieście Taza, każe ekwipować swe wojsko; ma on tam także młyn prochowy. Tak się dotrzymuje traktat Tangeru!«

— dnia 26. października. Nie ogłoszono końca telegraficznej depezy z Perpignan, którą noc przerwała. Przez cały wczorajszy dzień było niebo zachmurzone; domyślają się, że gruba mgła przeszkodziła, iż telegraf dłużej w ruchu być nie mógł.

Słychać, iż teraz już nie podpada żadnej wątpliwości, że marszałek Soult złoży funkcyję ministra wojny, ale zatrzyma przewodnictwo w radzie ministrów. Jednakże nie wiadomo jeszcze, komu będzie nadana posada ministra wojny. »Z wiarygodnego źródła« mówi w téj mierze dziennik *Commerce*, »dowiadujemy się, że rozporządzenia względem ministrów już przywiedziono do skutku. Marszałek Soult złoży obowiązek ministra wojny, a zatrzyma prezydentwo w radzie ministrów, ale bez pensyi, dla uniknienia parlamentowych trudności, któreby kwestyję o fundusz wywołać mogły. A tak otrzymamy prezydenta bez obowiązku i bez pensyi. Będzie to nie po pierwszy raz, że od czasu rewolucyi lipcowej otrzymamy prezydenta rady gabinetowej bez obowiązku. Możemy tu przytoczyć przykład panów Lafitte i Kazimierza Périera. Atoli gdy tamtym nadano szczególne to stanowisko, działo się to w bardzo ważnych okolicznościach, w których kierunek publicznymi sprawami był tak wielki, iż minister musiał mu cały swój czas poświęcić. Następnie mieli oni niezaprzeczoną, osobistą ważność, każdy z nich bronił jakowegoś systemu, jakowejś politycznej myśli. Ale po śmierci Kazimierza Périera uchylono z pośpiechem prezydentwo bez obowiązku, ponieważ, chociaż je piastowali odznaczający się mężowie, uznano przecież wielką niestosowność, która z takowem stanowiskiem ministra bez ministe-

ryjum, z takimi zatrudnieniami bez dokładnych upoważnień, z takim kierunkiem bez odpowiedzialności, jest połączona. W jakimże zamiarze odnawiają teraz to wysokie stanowisko? Jeżeli publiczne sprawy wymagały mocniejszego, dokładniejszego kierunku, tedy nie wzywano by do tego starego wojownika, który za nadto jest osłabiony do piastowania takiej posady i za odpoczynkiem utęsknia. Jeżeli tu chodzi o uosobienie jakowejś idei, jakowego systemu, tedy nie wiemy w samej rzeczy, jakiego systemu bronić będzie marszałek *Soult*, który, ile nam wiadomo, nigdy nie miał politycznego znaczenia, i któremu nie myślimy bynajmniej przypisywać dowolnych i bojaźliwych czynności tego ministerjum, które nosi jego nazwisko. Ponieważ więc nie widzimy ani konieczności, ani też jakowejś rzeczy, któraby usprawiedliwiała zaprowadzenie tego prezydentwa bez obowiązku, więc ją nie możemy inaczej, jak tylko za intrygę uważać. Jeżeli się starają przez to uniknąć dyskusyi izb, że marszałek chce bezpłatnie zająć się przewodnictwem, tedy na wszelki sposób polityczna kwestya pozostaje taż sama, i spodziewamy się, że przyszłe posiedzenia o niej nie zapomną. Nie masz wątpliwości, że marszałek bez funkcyi nie byłby już takim prezydentem rady gabinetowej, jakim był z funkcją. Nie miał on nigdy politycznego kierunku, i nigdy go nie otrzyma. Atoli chociaż nie będzie miał wpływu na gabinet dla tego, że go nie miał, jednakże na ministerjum wojny będzie miał ustawicznie wpływ przeszkodowy, a następca jego wystąpi jako jego komisant. Wziąwszy to wszystko razem, ministerjum tylko dla tego pokłada tak wielką wagę w prezydentwie marszałka, ponieważ pan *Guizot* nie zniósłby żadnego prawdziwego prezydenta nad sobą, a sam tego tytułu domagać się nie waży. Dla tego musimy mu powiedzieć, że on nie ma odwagi stosunków i swych ideów. Jeżeli jest przewodzącą gabinetu, niechże i naprzeciw izb takim wystąpi. Pan *Thiers* był prezydentem ministrów, czemuż nie ma być nim i pan *Guizot*? Stanowiska byłyby wtedy dokładniejsze, ministerjum otrzymałoby prawdziwe swe nazwisko, a polityczna walka byłaby większą.

Do Marsylii: przybył teraz także drugi okręt z emigrantami z państwa papieżkiego, którzy w Liornie na statek wsiadli. Ci emigranci będą odprowadzeni w oddziałach od 15 do 20 ludzi pieszko pod zasłoną żandarmeryi w głąb Francyi.

Dziennik *Siccle* zwraca uwagę Niemiec i Francyi na żelazną kolęj, którą rząd rossyjski

w swoim państwie aż do Warszawy zakłada. »Szczególniej dla Rossyi«, mówi tenże dziennik, »będą żelazne koleje politycznym i strategicznym dziełem; nie mogą one tam mieć, jak tylko mało znaczącą komercyjną ważność, a jeżeli się ich zakładanie przyspiesza, dzieje się to w zamiarach na przyszłość, względem których uwaga rządów zasypiać nie powinna.«

Niemce.

Z Drezna, dnia 20. października, Na onegdajszem posiedzeniu izby drugiej zgromadzonych Stanów Królestwa Saskiego przyjęto §§. 2. i 3. wniosku do adresu, któreckiego kongresu i żeglugi na Elbie się dotyczą. Przy §. 4., który wymaga przyczynienia się saskich Stanów na sejmie związkowym celem zniesienia tymczasowych, wyjątkowych ustaw i rozwinięcia przyrzeczonych aktem związkowym stosunków, życzył sobie minister spraw zagranicznych p. *Zeschau*, aby ten paragraf odmieniono lub całkiem uchylono, gdyż najprzód zdaje się w nim być zawarte niedowierzanie przeciw rządowi a powtórę, że położone na końcu zdanie może być tak tłumaczone, jak gdyby izba chciała dawać instrukcye posłowi związkowego Sejmu. Deputowani: *Schaffrath*, *Heyse* II., *Geissler*, *Oberländer*, *Metzler* i referent *Todt* mówili za zatrzymaniem tego oddziału. Jednogłośnie przyjęciem paragrafu 4. przychyłono się do propozycji ministra stanu, i odmieniono powyższy paragraf. Paragraf 5. podał najprzód deputowanemu *Brockhaus* sposobność do oświadczenia się o wypadkach w Lipsku na dniu 12. sierpnia. Wypadki te rzekł on, niekoniecznie byłyby nastąpiły, gdyby rząd przez chwilejne i niepewne zachowanie się w pojawieniach teraźniejszości, a mianowicie przez uwiadomienie ze strony ministrów z dnia 17. lipca, którym poruczono sprawę *in Evangelien*, nie był wzburzył całego kraju. Uznaje on księcia Jana za niewinnego co do wpływu na to z pewnością w dobrym zamiarze wydane uwiadomienie, które się w prawdziwe nieśczęście zamieniło, również co się tyczy udziału w smutnej katastrofie z dnia 12 sierpnia; ale nie można uznać za niewinnych otaczających księcia osób, którym usposobienie umysłu ludu było zapewne znane, że go o tém nie zawiadomiły, i że nie miały sobie za powinność odradzić mu, aby nieodbywał przejazdu; bo gdyby mężowie, którym dobro miasta jest powierzzone, byli się okazali tego wieczora jako mężowie z sercem i głową, tedy pomienione wypadki byłyby albo wcale nie za-

szły, albo przynajmniej nie w taki sposób, że nad nimi teraz ubolować musimy. Na wielki zarzut zasługuje także mianowicie komendant gwardyi komunalnej, iż nie miał względu na przeznaczenie tego instytutu, który zawsze najlepszym duchem dla utrzymania ustawy i obywatelskiego porządku był ożywiony. Katarofo sama jest aktem przemocy, który żadną nakazującą koniecznością usprawiedliwić się nie da, którego w Saksonii najmniej się spodziewano, a nad którym sam rząd zapewne najbardziej ubolęwa. Co się dotyczy skutków tego wypadku, tedy takowe niezawodnie byłyby mniej zasmucające, gdyby rząd nie był postanowił, zaraz z początku wdać się w tę sprawę pospółstwa; gdyby nie był zostawał w tym nieszczęsnym obłędzie, w którym po części jeszcze zostawać się zdaje, że miasto Lipsk, to jest, że cała masa lojalnych i spokojnych obywateli jest przyczyną tego, co zgraja pospółstwa wyrządziła. Z Lipskiem postąpiło sobie prawie jak ze zdobytym miastem, podczas gdy takowe kilka adresami do Króla i do księcia Jana udowodniło, jak jest lojalne, chociaż niektóre z tych adresów są takiego rodzaju, że on a z nim i większa część mieszkańców Lipska nie brali za nie odpowiedzialności na siebie. Rezultaty rozpoznawczej komisji, jak takowe ogłoszono, a najszczególniej poprzedzające je uwiadomienie ze strony ministerjum spraw wewnętrznych, nie bardzo jest przydatne do uspokojenia mieszkańców Lipska, którzy w najświętszym swém uczuciu, to jest w uczuciu sprawiedliwości, urażeni zostali. Jest on przeto zmuszony szczególniejszą na to zwrócić uwagę, aby ostatnie zdanie w piątym oddziale wniosku do adresu przyjęto, i kończył tym życzeniem, aby dzieje Saksonii nigdy nie były spowodowane do określenia takiej karty, jaką teraz w roku 1845 określić wypada. Minister spraw wewnętrznych p. Falkenstein odpowiedział na to: że on sam powątpiewał, iż uwiadomienie ze strony ministerjum i sprawozdanie komisji powszechne zadowolenie znajdą, ale z przyczyn całkiem przeciwnych, niż może izba przypuszcza. W tej sprawie pojawia się na jednej stronie wielka namiętność, a na drugiej stronie niejaki wrodzone uczucie wstydu; każdy stara się stanowisko rzeczy wgląd usunąć, przyczynę wypadków zasłonić. On sądzi, że Lipsk nie ma żadnego powodu do uzalania się, lecz cała ojczyzna, że w Lipsku do tego przyjść mogło. Nie mówmy o popełnionem bezprawiu, lecz tylko o skutkach. Ministerjum uczyniło to, czego sobie życzono, co za swoją po-

winność uważało: zawiadomiło kraj, o tém, jaki rezultat wyniknął z badania. Skutek tego był ten, że nikt nie chciał słuchać prawdy; jedni nagany, a drudzy pochwały nieprzyjęli. Na tej drodze nie można popełnionego bezprawia naprawić, ani Lipska uspokoić, ale na innej drodze, to jest na drodze własnego poznania. Lipsk powinien się opamiętać; on szanuje i poważa Lipsk i znacznych jego obywateli; ale życzy sobie, aby Lipsk nie dawał się kierować mężom, którzy poczęści nienależeli nawet do jego obywateli, aby nie dawał sobie narzucać zdań i mniemań, które nie są jego własne.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby drugiej przyjęto po kolei §§. 6 — 10 wniosku do ustawy częścią jednogłośnie, częścią znaczną większością, a potem został i cały wniosek 55 głosami przeciw 12 przyjęty. Podczas obrad wszczęto mowę o sprawach konfesyjnych, o cenzurze, zakazie zgromadzeń ludu i t. d. Dyskusya odznaczała się aż do końca stosowną do przedmiotów godnością i umiarkowaniem, a interes rozpraw zajmował także trybuny, które aż do końca, to jest aż do piątej godziny widzami wypełnione były.

NOWINY.

Jako niepamiętną u nas osobliwość przytaczamy, iż przez cały upłyniony październik, termometr nie spadł we Lwowie ani razu na zero, lecz ciągle wyżej się trzymał; — mimo to, powietrze było w znacznej części miesiąca dość przykre. Na dniu ostatnim października i dnia 1. b. m. mieliśmy w godzinach południowych przy najpiękniejszej pogodzie 10 stopni ciepła, wieczorem zaś d. 1go i 2go b. m. puścił się dęszcz rześisty. Dnia 3go b. m. termometr pierwszy raz tej jesieni spadł cokolwiek niżej zera, a na wieczór tegoż dnia mieliśmy śnieg tak obfity, iż stolica zupełną postać zimy przybrała. W nocy i nad ranem mróz ciągle się wzmagając, doszedł 7½ stopni, i z matkami odmianami przy pięknej pogodzie dotąd trzyma.

Dzisiaj w teatrze hr. Skarbka drugi koncert wiolonisty Ernsta.

Ofiary dla naszych powodzią zniszczonych włościan, to w składkach pieniężnych, to w inny sposób, ciągle się jeszcze ponawiają. Na tenże sam cel wyszło świeżo w Bochni dzieło beletrystyczne przez Leszka Dunina Borkowskiego, pod tytułem: *Niepowieści i Nierozprawy*. Tém chętniej wspominamy o tej

nowości literackiej, że i cel wydania i nazwisko autora zaszczytnie w naszej literaturze znane, robią to dzieło godnym jak największego upowszechnienia.

Z Tarnowa. — Wywdzięczając się za nowinki stołeczne, które zawsze są ważne i ciekawe, bo stołeczne przecie, niechże choć raz odwetować nam się godzi nowinami naszego miasta, na których nam także nie zbywa. Wszakże Tarnów coraz bardziej podnosi się, coraz więcej wzrasta w miasto znaczniejsze, i to nie tylko domami, które co roku powstają, sklepami ozdobnemi, nowemi dzielnicami przedmiejskimi, ale nawet całemi rodzinami obywatelskimi, których jakich 20 przybyło znowu od przeszłego roku na mieszkanie do miasteczka. Mamy więc i życie nasze, i nasze brukowe wiadomości (wszak i na bruku nam nie zbywa). Najważniejszym w tych czasach zjawiskiem były u nas *gonitwy* na dniu 4. z. m. Najprzód odbył się popis wojskowy tu-tejszej załogi i wojsk z okolicy przed Jego Excel. Jenerałem komenderującym; po południu zaś tegoż samego dnia nastąpiły wyścigi konne na metę pół-milową: wyznaczona do tego przestrzeń utrudzona była przeszkodami, to jest czterma rowami znacznej szerokości i dwoma płotami. Nagrodę dla zwycięzcy, prócz 200 zr. m. k. zebranych ze stawek, stanowiła para kosztownych pistoletów, ofiarowanych przez JW. Razimierza hrabię Starzeńskiego. Do tych wyścigów należało pięciu oficerów i jeden kadet ze stojącego tu na załozie pułku *Chevauxlegers* Cesarza Ferdynanda, na koniach po większej części zawodu angielskiego, między którymi był jeden koń krwi polskiej. Najpierwszy stanął u mety, wałach *Royal*, barona Berlichingen, c. k. porucznika, mimo niebezpieczne współzawodnictwo z klaczą *Duchesse* hrabi Schaffgutsche, c. k. rotmistrza, którato klacz wszystkie przeszkody z nadzwyczajną łatwością pierwsza przebyła i dopiero w dalszym biegu wyprzedzoną została. — Mielśmy prócz tego dnia 31. z. m. koncert wiolonisty Antoniego Parysa, który zupełnie odpowiedział zdaniu jakie o nim powzięliśmy z wiadomości stołecznych: gra tego artysty była wyborna, osobliwie w „*Melancholijach*“ Pruma. — Dodać też należy, że mamy tu teraz teatr niemiecki pod dyrekcją p. Urbaniego, któremu nie jeden przyjemny wieczór zawdzięczamy. — Cóż nam więcej brakuje do życia miejskiego, uro-

zmaconego teraz nowym ruchem, a razem przedmiotem ważnych pogadek, jaki spowodowało przybycie do Tarnowa inżynierów, zesłanych przez Dyрекcyję kolei żelaznych, którzy się już zajęli wytykaniem linii na *kolej galicyjską*. Roboty około tej kolei mają się z wiosną rozpocząć. Prócz interesu, jaki to przedsięwzięcie tak ważne na przyszłość, samo przez się wzbudza, niemała i to na teraz jest dla nas pociechą, że wielu nieszczęśliwych, którymby głód cierpieć przyszło, będą mieli zatrudnienie i zarobek.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej).

Z Ołomuńca. Targ na woły d. 29. października.

Na tym targu mieliśmy 971 sztuk rogacizny. a wtęj liczbie było 62 krów, składających stado Nro. 1. Prócz stada wołów Nr. 5, jakoś była tym razem wcale mierna, krowy zaś tak liche, że tylko dla rzeźników na prowincyi na rzeź przydać się mogły. — Przed targiem po drodze nie było żadnego kupna, gdyż komisantów z Wiédnia nie łatwo teraz ujrzy, albowiem ta stolica zawsze jeszcze ma woły z Węgier. — Na przyszły targ spodziewamy się do 1000 wołów. — Urzędowa taxa funta wołowiny w Wiédniu postanowioną została na listopad na 10 kr. m. k.

Przypędzili na targ: 1) Spiler, z Młyniszcz, 62 krów; 2) Salomon Hrdliczka, z Młyniszcz, 78 wołów; 3) Chaim Weissberg, z Bukaczowiec, 93; 4) Salomon Lothringer, z Żurawna, 109; 5) Marek Kries, z Żurawna, 178; 6) Mechel Tabak, z Żurawna, 51; 7) Mojżesz Alerhand, z Rozusznego, 151. — Małemi partyjami 249. — Ogółem 971.

K u p i l i :	sztuk	Cena je-dnej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Stado Nr. 1. Nr. 2. i Nr. 3. małemi partyjami rozkupiono.					
Stado Nr. 4. do Berna . .	80	310	—	—	9
Stado Nr. 5. do Pragi . .	158	375	—	2	10
Stado Nr. 6. do Kozuszan	50	247	—	1	7
Stado Nr. 7. do Czech	136	310	—	4	8 1/4
Małe partyje rozkupiono.					

3686.

Nakładem księgarni

FR. PILLERA I SPÓŁKI WE LWOWIE

właśnie co wyszedł z druku:

POWSZECHNY LWOWSKI KALENDARZ

DOMOWY I GOSPODARSKI

na rok 1846.

Kalendarz ten jest zupełny dla Katolików, Greków i Żydów; zawiera przepowiednie odmian powietrza, potrzebne wiadomości astronomiczne, spis jенеалогiczny panującego domu Cesarsko-Austryjackiego, jенеалогiję panujących teraz książąt i następców tronu w Europie, dokładny i ile być może zupełny przegląd prawa stęplowego od dnia 1. listopada 1840 r. obowiązującego, niemniej taryfę konsumcyjną dla k. miasta Lwowa, przegląd wszystkich przedmiotów pocztowych, tablice procentów, tabelę do wyrachowania przychodów i wydatków, meteorologiję rolniczą, czyli: O zjawiskach atmosferycznych w stosunku do rolnictwa, zbiór niektórych wiadomości potrzebnych w gospodarstwie domowem i ogrodniczem, rocznik gospodarski, nakoniec dokładny spis jarmarków galicyjskich.

Cena 20 kr. m. k.

W tej samej księgarni dostać można następujące nowe dzieła:

Roczne nabożeństwo według obrządku św. rzymsko-katolickiego kościoła, zawierające msze ś. na wszystkie niedziele, uroczystości Pańskie, Bogarodzicy, Świętych Pańskich; z dołączeniem uwag na lekcye i ewangelie, hymnów z pacierzy kapłańskich, a także ewangelii w czasie processyi, przez wydawcę Wielkiego Tygodnia. 4 tomy, w 8ce. Berlin 1844 — 1845. 7 złr. 30 kr.
W oprawie ozdobnej ze złotem i brzegami 15 złr.

List pasterski najprz. Księcia-Biskupa wrocławskiego M. Diepenbroka do całego duchowieństwa i wszystkich prawowiernych dycezyi; tłum. z niem. w 8ce. Wrocław 1845. 15 kr.

Ruglarze. Powieść przez J. D. w 16ce Lipsk 1845. 2 złr. 15 kr.

Wyprawa pruska i półtora krzyża. Powieści historyczne z czasów Bolesława W., przez W. B. 2 tomy. w 16ce. Lipsk 1845. 2 złr. 15 kr.

Gerald — Wyżyci Józ. — Zielnik ekonomiczno-techniczny, czyli opisanie drzew, krzewów i roślin dziko rosnących w kraju, jakoteż przy-swojonych, z pokazaniem użytku ich w ekonomice, rękodzielach, fabrykach i medycynie domowej, z wyszczególnieniem jadowitych i szkodliwych, oraz mogących służyć ku ozdobie ogrodów i mieszkań wiejskich. 2 tomy w 8ce. Wilno 1845. 10 złr.

Pierścionki babuni, czyli bieg życia kobiet: w pięciu oddziałach, przez autorkę: Słów kilka do matek polskich. 2 tomy w 16ce. Lipsk 1845. 3 złr. 45 kr.

Auleitner Ant. — Gospodarstwo leśne, czyli proste zasady hodowania, urządzania i ochrony lasów, oraz korzystnego z nich użytkowania, z szczególną uwagą na lasy prywatne. Z ryc. i tabl. w 8ce. Warszawa 1845. 3 złr. 45 kr.

Schlipf J. A. — Nauka gospodarstwa wiejskiego, popularnym sposobem wyłożona, przetłumaczył z niem. wydania drugiego P. E. Leśniewski. Z ryc. 2 części w 12ce. Warszawa 1845. 3 złr.

Im Verlage der Buchhandlung

Franz Piller und Comp. in Lemberg

ist so eben erschienen:

Lemberger allgemeiner Schreib-, Haus- und Geschäfts-Kalender für das Jahr 1846.

Derselbe enthält: den vollständigen Kalender für Katholiken, Protestanten, Griechen und Juden, nebst Witterungs- und den erforderlichen astronomischen Anzeigen; die Genealogie des österreichischen Kaiserhauses; die Genealogie der jetzt regierenden Fürsten und der Thronerben in Europa; eine vollständige Uebersicht des mit 1. November 1840 in Wirksamkeit getretenen Stämpelgesetzes; den Tarif der Verzehrungssteuer für die k. Hauptstadt Lemberg; eine vollständige Uebersicht der Postgegenstände; die Berechnung des Zeitmaßes, der österr. Münzen, Masse und Gewichte; eine Zinsen-Berechnungstabelle; eine Uebersicht der sämtlichen Eisenbahnen Oesterreichs und Deutschlands mit Angabe der Stationen, der Ränge und Eröffnungszeit, der Fahrpreise, nebst Notizen über die im Bau begriffenen Eisenbahnen; endlich ein vollständiges Verzeichniß der galizischen Jahrmärkte.

Preis 20 kr. C. M.

In genannter Buchhandlung sind nachstehende neue Bücher zu haben:

Ables Wilh. — Die Arzneien und ihre Heilwirkungen, nebst einem Anhange enthaltend: 1) die speciellen Receptirkunde. 2) Die neuesten Erfahrungen im Gebiete der Pharmacologie. 3) Eine Receptensammlung berühmter Aerzte. Bevorwortet vom Herrn k. k. Rathe St. v. Töstenz. Zweite verb. und verm. Auflage. gr. 8. Wien 1845. In Umschlag brosch. 4 fl. 30 kr.

Mellicher L. J. — Die angeborenen Verrenkungen. Mit 2 lith. Tafeln. gr. 8. Wien 1845. In Umschlag brosch. 2 fl. 15 kr.

Feuchtersleben, Dr. C. Freih. v. — Lehrbuch der ärztlichen Seelenkunde. Als Skizze zu Vorträgen bearbeitet. gr. 8. Wien 1845. In Umschlag brosch. 3 fl.

Tegoborski, L. v. — Ueber die Finanzen, den Staatscredit, die Staatsschuld, die finanziellen Hülfsmittel und das Steuersystem Oesterreichs; nebst einigen Vergleichen zwischen diesem Lande, Preussen und Frankreich. Nach dem französl. Originale treu übersezt vom F. L. B. 2 Bände gr. 8. Wien 1845. In Umschlag brosch. 5 fl.

Dittscheiner J. A. — Der augenblickliche Rathgeber in Stämpelsachen, oder ausführliche Darstellung des Stämpel- und Tax-Gesetzes vom 27. Januar 1840, nach dem Urtexte, mit Berücksichtigung aller bis 1845 erschienenen nachträglichen Verordnungen und mit erläutern den Beispielen, nebst einem alphabetischen Namenverzeihs, um die Stämpelgebühr für alle Urkunden, Eingaben, Protokolle u. s. w. Zur Lehre und Warnung für Jedermann, vorzüglich aber für Gerichte, Behörden und Advokaten. gr. 8. Wien 1845. geh. 48 kr.

Desseiben, praktische Anleitung zur gründl. Kenntniß des österr. Wechselrechtes und Wechselgeschäfts in seiner ganzen Ausdehnung nach den in den österr. Staaten geltenden Wechselgesetzen und kaufmännischen Usancen. Nicht nur für Kaufleute, Fabrikanten und Provisionisten, sondern für Alle, die Wechsel anstellen, acceptiren, giriren, in Zahlung geben oder nehmen, mit vielen Beispielen und allen nöthigen Formularien von Wechselbriefen und zum Wechselgeschäfte gehörigen Aufträgen. Zweite verm. und verb. Auflage. gr. 8. Wien 1845. geh. 2 fl.